

P. PARÉ I E. MARTÍN: Antologia de poesia catalana. Vocabulari

| Entrada | Cat | Obs | Significat | Context | Pg | Alu |
|--------------------|-----|-----|---|---|-----|-----|
| a lloure | Av | loc | En llibertat, sense lligams. | <i>Que quan a lloure bramulen les ventades</i> | 156 | JSS |
| abeurar | V | | Donar beure al bestiar; beure alguna bèstia. | <i>No ve a abeurar-se a la font com ans solia</i> | 166 | JSS |
| abocar | V | | Traspassar, tirar a raig. | <i>L'ull no es cansa d'abocar imatges clares dintre del cor.</i> | 260 | CT |
| adreçar | V | | Dirigir, anar de dret a algun lloc. | <i>Vers quina meravella d'astre ignorat m'adreç passos retuts?</i> | 316 | AA |
| adroguer | N | | Persona que té una adrogueria. | <i>I després l'adroguer, que treu la torradora de cafè</i> | 231 | JR |
| agombolar | V | | Acomodar-se, acomodar-se (apaivagar). | <i>Oh aquell defici qui mai s'agombola!</i> | 209 | JR |
| aguaitar | V | | Sotjar, vigilar. | <i>Domina les muntanyes i aguaita l'infinit...</i> | 156 | JSS |
| aiguamarina | N | | Pedra preciosa de color blau verdós transparent. | <i>I el teu amor, transparent com una aiguamarina.</i> | 254 | EGA |
| albirar | V | | Veure de lluny sense distingir bé. | <i>Entre arbredes fosques t'albira súbitament...</i> | 268 | CT |
| amarar | V | fig | Penetrar l'ànim una idea, un sentiment... | <i>La gent... no se n'amara, d'ésser i sentir?</i> | 276 | CT |
| ans | Av | arc | Abans. | <i>Ve a abeurar-se a la font com ans solia...</i> | 166 | OM |
| arç | N | | Nom de diversos arbustos espinosos. | <i>I hi hagués prades amb ulls d'aigua i amb voreres guarnides d'arços, d'oms i de pereres;</i> | 198 | AE |
| argent | N | | Plata. | <i>Com qui fa un vel de noviances amb cabelleres d'or i argent.</i> | 183 | AE |
| argentat | A | | Cobert d'una capa d'argent o pintades de color plata. | <i>Circulo entre les argentades columnes dels temples de palmeres...</i> | 307 | CV |
| arrap | N | val | Esgarrapada, grapada. | <i>D'anar a rebolcons entre besos i arraps.</i> | 401 | EGH |
| aspi | N | | Instrument de diverses formes que serveix per a debanar i fer troques. | <i>Bellugant l'aspi, el fil cabdella...</i> | 182 | AE |
| avior | N | | Antigor. | <i>Guaita les ombres de l'avior..</i> | 182 | OM |
| balanguera | N | | Personatge femení d'una cançó tradicional mallorquina. | <i>La balanguera fila, fila, la balanguera filarà.</i> | 181 | OM |
| basarda | N | | Horror, por molt gran, feredat. | <i>... aigua, penyal i basarda.</i> | 248 | EGA |
| bategar | V | | Executar el cor els seus moviments naturals de contracció i de dilatació. | <i>Fa bategar son cor de vella...</i> | 182 | AE |
| baume | N | NA | Bàlsam. | <i>Un somriure clar, que és el baume que surt de l'esfera que ell volta.</i> | 232 | JR |
| bramular | V | | Fer bramuls (crit del bou, remor intensa de vent o mar esvalotats). | <i>Que quan a lloure bramulen les ventades...</i> | 156 | JSS |
| brida | N | | Conjunt del fre i de les regnes que serveixen per a guiar un cavall, un mul, etc. | <i>Traginer de cançons en cavall sense brida.</i> | 416 | EGH |
| brollador | N | | Lloc on es fa arribar l'aigua a pressió formant un sortidor. | <i>Un vell jardí... de brollador ben clar, amb peixos d'or...</i> | 199 | JMV |

| | | | | | | |
|-------------------|----|-----|--|---|-----|-----|
| brosta | N | | Part tendra, conjunt dels brots i les branquetes novelles, d'un arbre o un arbust. | <i>Qui sap si mor sobtadament sota la <u>brosta</u>?</i> | 191 | AE |
| cabdellar | V | | Enrotllar fil formant un cabdell ('bola feta amb el fil enrotllat'). | <i>Bellugant l'aspi, el fil <u>cabdella</u>...</i> | 182 | AE |
| cabrestant | N | | Argue. Màquina per moure grans pesos. | <i>Les branques mal deixades; prop d'aigua, el <u>cabrestant</u> que els homes fan girar.</i> | 365 | EM |
| call | N | | Pas estret i enclotat, o entre dues parets. | <i>Cadenes són presons i jo fugia pel <u>call</u> dels bandolers a trenc de dia.</i> | 416 | EM |
| car | CS | arc | Ja que, perquè. | <i>No hi havia a València dos amants com nosaltres, <u>car</u> d'amants com nosaltres en són parits ben pocs.</i> | 401 | EGH |
| cast | A | | Dit de qui s'absté de tot plaer sexual considerat il·lícit. | <i>I que ens perdone el <u>cast</u> senyor López-Picó.</i> | 401 | EGH |
| cavil·lar | V | | Fixar la consideració amb excessiva subtilesa. | <i>Com una parca bé <u>cavil·la</u>, ...</i> | 181 | OM |
| cep | N | | Soca de la vinya. | <i>Raiim i <u>cep</u> retallat</i> | 248 | EGA |
| cingle | N | | Espadat de roca que forma timba, al cim o en el pendent d'una muntanya. | <i>Ve tota sola. Ses companyes, pels <u>cingles</u>, per les comes...</i> | 166 | OM |
| cistell | N | | Recipient portàtil fet de vímet, de joncs, etc | <i>qui travessen de pressa en direcció al mercat amb sengles <u>cistells</u> grocs.</i> | 231 | JR |
| clapa | N | | Petita extensió diferent de l'entorn. | <i>Les <u>clapes</u> dels estanys.</i> | 199 | JMV |
| cloqueret | N | dim | Campanar. | <i>Haver-hi comes verdes amb arbres i ramats i un <u>cloqueret</u> feliç.</i> | 259 | CT |
| cluc | A | | Tancat, clos (dit de l'ull). | <i>Qui de recança ulls <u>clucs</u> es peix...</i> | 260 | CT |
| colgar | V | | Cobrir una cosa posant-ne d'altres al damunt. | <i>O bé un camí d'enamorat, <u>colgat</u> de mata?</i> | 191 | AE |
| coma | N | | Depressió allargada de la superfície terrestre. | <i>Ses companyes, pels cingles, per les <u>comes</u> pasturen l'herba fresca a l'atzar...</i> | 166 | OM |
| consirós | A | | Pensarós, absorbit per un pensament, per una preocupació. | <i>Oh aquella amor <u>consirosa</u> i plaent.</i> | 209 | JR |
| corranda | N | | Cançó popular breu. | <i>No vull l'enyorança d'ulls immòbils i lentes llàgrimes que necessita orfeons i <u>corrandes</u>,...</i> | 306 | CV |
| coster | N | | Costa, pendent. | <i>Vinyes verdes del <u>coster</u>, sou més fines que la userda.</i> | 248 | EGA |
| curull | A | | Ple a vessar. | <i>Amb les sàrries <u>curulles</u> de blasfèmies.</i> | 357 | EM |
| davallar | V | | Baixar. | <i>Un gran riu per on <u>davallen</u> lentes barques de gent...</i> | 259 | EGA |
| decantar | V | | Inclinar a un costat. | <i>Cap al mar vincleu el cos, sense <u>decantar-vos</u> massa</i> | 248 | EGA |
| defallir | V | | Perdre el coratge o l'ànim. | <i>Si <u>defallia</u>, per mon pendís... rodolaria.</i> | 277 | CT |
| delit | N | | Viu plaer de l'ànim. | <i>I té el llamp i l'oratge per glòria i per <u>delit</u>...</i> | 156 | JSS |
| descloure | V | | Obrir, badar. | <i>I poncelles <u>descloses</u>... com jo fruesc vostre encís fugitiu!</i> | 208 | JMV |
| desfici | N | | Agitació deguda a un mal físic o moral | <i>Oh aquell <u>desfici</u> qui mai s'agombola!</i> | 209 | JR |

| | | | | | | |
|-------------------|----|-----|--|---|-----|-----|
| doll | N | | Raig d'un líquid que brolla amb força d'un orifici o obertura. | És un <i>doll</i> entre cames que em rebutja. Herbei, pedram: senyals d'amor dissolts en la vergonya. | 358 | EM |
| dreçar | V | | Alçar, posar dret. | El teu record, que <i>em dreça</i> , feliç... | 268 | CT |
| dreuera | N | | Camí més curt que el principal per a arribar a un lloc. | Serà <i>dreuera</i> del gosat, rossola ingrata, o bé un camí d'enamorat... | 191 | AE |
| dringar | V | | Sonar, un objecte de metall o vidre, en rebre un xoc. | Fan <i>dringar</i> l'esquellot. | 166 | OM |
| emmetzinar | V | | Posar verí o enverinar a algú. | <i>Emmetzinat</i> de mites, amb les sàrries curulles de blasfèmies. | 357 | EM |
| empaitar | V | | Anar darrera d'algú per aconseguir-lo, per agafar-lo, o per obtenir-ne alguna cosa. | Em vesteixo d'home antic i <i>empaito</i> la masovera... | 326 | AA |
| endolar | V | | Omplir de dol. | Però no deixen d'arribar-me les barques que <i>endoles</i> clandestinament.. | 307 | CV |
| enyor | N | | Enyorança (Tristesia produïda per una absència.). | Sense <i>enyor</i> se'ns va morint la llum,... | 380 | EGH |
| escàlem | N | | Estaca a la qual es lliga el rem. | Creure en la fusta del rem, i en la fusta de l' <i>escàlem</i> | 254 | EGA |
| escarlata | A | | Que té un color vermell viu, amb un punt de groc, i que no és tan intens com el carmí. | I un tros de cel <i>escarlata</i> | 326 | AA |
| escata | N | | Cadascuna de les plaquetes que cobreixen la pell dels peixos i dels rèptils. | Vestit d'algues, or i <i>escata</i> ... | 326 | AA |
| escomesa | N | | Atac, encontre. | Jo l'he sentida quan passa pel món, que en sa <i>escomesa</i> ja duu l'enyorança | 209 | JR |
| escudella | N | | Plat d'arròs o pasta, cuit amb el brou de la carn d'olla o amb aigua i algun condiment. | I l' <i>escudella</i> rossa, fumejant | 232 | JR |
| esfullar | V | | Treure les fulles o els pètals. | El misteri que <i>esfulla</i> les roses. | 208 | JMV |
| esma | N | | Aptesa per a fer instintivament alguna cosa. | Avançant d' <i>esma</i> pel camí de l'aigua... | 165 | JSS |
| esquellot | N | | Espècie de campana petita que hom posa al coll dels caps de bestiar que guien un ramat. | Fan <i>dringar</i> l' <i>esquellot</i> . | 166 | OM |
| esquer | N | fig | Menjar que es posa a l'ham de pescar o en un parany per a animals. | Quin <i>esquer</i> se m'arrapa a la geniva? | 416 | EGH |
| esquerp | A | fig | Terreny per on és difícil passar per les desigualtats que presenta. | I li donà per trone l' <i>esquerpa</i> serralada... | 156 | JSS |
| fageda | N | | Bosc de faigs. | Hi hauria les <i>fagedes</i> . | 199 | JMV |
| falguera | N | | Planta de la família de les polipodiàcies. | Que entre molsa i <i>falguera</i> ... dius ta cançó. | 208 | JMV |
| ferm | Av | | Que no trontolla, no vacil·la. | Mes no amb el <i>ferm</i> posat d'altres vegades... | 166 | OM |
| filosa | N | arc | Instrument per a filar a mà consistent en un bastó acabat per un extrem amb un cap o un eixamplament per a enrotllar-hi la floca que es vol filar. | Buida que buida sa <i>filosa</i> , de nostra vida treu el fil. | 181 | OM |

| | | | | | | |
|-------------------|---|-----|--|---|-----|-----|
| finar | V | | Morir. | <i>I al fi serrellet de neu que ara neix i ara <u>fin</u>a...</i> | 248 | EGA |
| flaire | N | | Olor. | <i><u>Flaire</u> qui passes amb l'ala del vent...</i> | 208 | JMV |
| flautejar | V | fig | Tocar la flauta. | <i>Oh Pàtria que tant se t'ha estimat <u>flautejant</u>...</i> | 307 | CV |
| fluvial | A | | Relatiu als rius. | <i>Desvetlla l'ombra d'una flor en un rostre, sinó el crit de zel <u>fluvial</u>...</i> | 306 | CV |
| folga | N | | Diversió, lleure. | <i>¿O ha d'ésser mon destí el de l'ocell reial que un tret, per <u>folga</u>, tomba del cel...?</i> | 260 | CT |
| foll | A | | Boig. | <i>I tu cantaves – vora del mar com una <u>folla</u>.</i> | 174 | OM |
| fontanella | N | | Font petita. | <i>No va la <u>fontanella</u> ses ombres a besar...</i> | 155 | JSS |
| foscúria | N | | Fosca. Mancança de claror o llum. | <i>Intentaré de dir la llum de la <u>foscúria</u>.</i> | 365 | EM |
| fossa | N | | Clot excavat a terra. | <i>Veü com davallen a les <u>fosses</u>...</i> | 182 | OM |
| fressa | N | | Soroll, brogit, continuat. | <i>La <u>fressa</u> del vent i de les aigües es va fent més poderosa cada cop.</i> | 366 | EM |
| fresseig | A | | Soroll continuat. | <i>I pel carrer sentíem el <u>fresseig</u> precipitat de flors i fulles on s'amaguen...</i> | 373 | EGH |
| fruir | V | | Gaudir. | <i>Com jo <u>fruesc</u> vostre encís fugitiu!</i> | 208 | JMV |
| fullam | N | | Gran quantitat de fulles. | <i>Remoure son <u>fullam</u>...</i> | 156 | JSS |
| garric | N | | Arbust d'alzina o de roure que té poca alçada i moltes branques. | <i>I entre pineda i <u>garric</u> planto la meva bandera...</i> | 326 | AA |
| garriga | N | | Comunitat vegetal de plantes baixes de fulla dura. | <i>A través de la nua <u>garriga</u> ve a cercar-te.</i> | 268 | CT |
| gavià | N | | Nom de dues espècies d'ocells litorals grossos. | <i>Els <u>gavians</u> s'arreceren dins meu...</i> | 366 | EGH |
| gavina | N | | Au palmípeda, de plomatge blanc, que habita a les costes. | <i>Vinyes que dieu adéu al llagut i a la <u>gavina</u>,</i> | 248 | EGA |
| gebrar | V | | Glaçar-se la rosada. | <i>Amb flors ardents ... fins en els dies més <u>gebrats</u>...</i> | 198 | JMV |
| gepic | A | | Geperut, que té gepa. | <i>És quan ric que em veig <u>gepic</u></i> | 326 | AA |
| gipó | N | | Peça de vestir que cobreix el tronc des dels muscles fins a la cintura, cenyida i ajustada al cos, amb mànigues. | <i>Fa bategar son cor de vella sota la sarja del <u>gipó</u>.</i> | 182 | AE |
| giràndola | N | | Roda de focs artificials que giravolta ràpidament. | <i><u>Giràndoles</u> d'estrelles il·luminen el cel més negre que la gola d'un llop.</i> | 366 | EM |
| giravolt | N | | Volta completa, sobre si mateix, que fa un cos en l'aire. | <i>Un ocell fa un <u>giravolt</u></i> | 326 | AA |
| gola | N | | Part anterior del coll. Boca de certs animals. | <i>Giràndoles d'estrella il·luminen el cel més negre que la <u>gola</u> d'un llop.</i> | 366 | EM |
| gonella | N | | Peça de vestir antiga, amb cos i faldilla, que duïen homes i dones. | <i>Sol, i de dol, i amb vetusta <u>gonella</u>.</i> | 315 | CV |
| gorg | N | | Clot o embassament profund en un riu, on l'aigua corre més a poc a poc. | <i>I <u>gorgs</u> pregons que m'aturen, astuts...</i> | 315 | AA |
| graner | N | | Lloc on es guarda el gra. | <i>Jo només visc per l'entrada lluminosa dels teus ocells als <u>graners</u> del futur...</i> | 308 | CV |
| guaitar | V | | Mirar, vigilar. | <i>No <u>guaita</u> per ses fulles la flor enamorada...</i> | 155 | JSS |

| | | | | | | |
|----------------------|----|-----|---|---|-----|-----|
| herbei | N | | Herba fina i més o menys densa que cobreix el sòl. | <i>Herbei, pedram; senyals d'amor dissolts en la vergonya.</i> | 358 | EM |
| heure | V | | Obtenir alguna cosa. | <i>De Déu, el parany, per <u>heure</u>'m tot.</i> | 316 | AA |
| hoste | N | | Persona allotjada gratuïtament a casa d'altri. | <i>Qui sap si trist o somrient acull a l'<u>hoste</u>?</i> | 191 | AE |
| ingot | A | | No conegut, dit especialment d'una terra. | <i>En prats <u>ignots</u> i munts de llicorella...</i> | 315 | AA |
| jeure | V | int | Estar algú estès a terra, etc. | <i>.... Sense la por de <u>jeure</u> avergonyits quan surten les estrelles.</i> | 254 | EGA |
| lepra | N | | Malaltia infecciosa amb lesions a la pell, mucoses i sistema nerviós perifèric. | <i>Tot sol, gairebé cec de tanta <u>lepra</u>.</i> | 358 | EM |
| llagut | N | | Embarcació amb la vela llatina. | <i>Vinyes que dieu adéu al <u>llagut</u> i a la gavina,</i> | 248 | EGA |
| llampegujar | V | | Llançar esclats vius i instantanis de llum. | <i>La serp del vent, desenroscada, xiula pels carrers. Dalt l'illa <u>llampegujada</u> gira el far.</i> | 366 | EM |
| llicorella | N | | Roca argilosa de la qual es treuen lloses planes i primes per fer teulades. | <i>En prats ignots i munts de <u>llicorella</u>...</i> | 315 | AA |
| llim | N | | Fang, fracció del sòl integrada per les partícules molt fines. | <i>Del <u>llim</u> d'aquesta terra sa vida no sustenta...</i> | 156 | JSS |
| madrèpora | N | | Pòlip arborescent. | <i>Em sorprenc a les platges cercant les ruïnes d'un palúdic àngel de <u>madrèpora</u>.</i> | 307 | CV |
| malenconia | N | | Estat anímic caracteritzat per una tristesa vaga. | <i>Una ciutat on <u>vagaria</u> de veure, per amor de la <u>malenconia</u>... cases antigues...</i> | 199 | JMV |
| manyac | A | | De condició suau, dòcil. | <i>I cel i núvol, <u>manyacs</u> o cruels, restarien captius en canals d'aigua trèmula.</i> | 198 | JMV |
| matiner | A | | Que matina, que té el costum de matinar | <i>I les dones del barri <u>matineres</u>.</i> | 231 | JR |
| menar | V | | Conduir, guiar, dirigir, portar. | <i>Aquest camí tan fi, tan fi, qui sap on <u>mena</u>!</i> | 190 | AE |
| menjança | N | | Polls i altres paràsits. | <i>Job d'escaleta: llenguatallat, sanat, pastura de <u>menjança</u>.</i> | 357 | EM |
| metzina | N | | Verí, substància tòxica. | <i>És quan dormo que hi veig clar, foll d'una dolça <u>metzina</u>...</i> | 326 | AA |
| minaire | N | | Persona que treballa a la mina. | <i>...qui endinsa en el seu cor com un <u>minaire</u> avar.</i> | 260 | CT |
| minvar | V | | Perdre's una part d'alguna cosa per efecte natural. Disminuir. | <i>Guaito l'ona incessant com creix i <u>minva</u> cap al mar.</i> | 260 | CT |
| minyó | N | | Noiet, pàrvul | <i>Ja veu i compta sos <u>minyons</u>...</i> | 182 | OM |
| moll | N | | Construcció per a embarcar i desembarcar. | <i>Estrenyen l'aigua lliure entre <u>molls</u> oblidats.</i> | 259 | EGA |
| mudar | V | | Canviar-se de casa o d'habitatge. | <i>I no <u>mudar-me</u> del lloc platejat d'aquesta cala.</i> | 254 | EGA |
| muscle | N | | Part superior i lateral de l'espatlla de l'home. | <i>Ara un <u>muscle</u> i després el peçó d'una orella.</i> | 401 | EGH |
| negligentment | Av | | Amb negligència, deixant de tenir cura d'alguna cosa. | <i>I en marxa el tocadiscos, <u>negligentment</u> besant-te...</i> | 401 | EGH |
| niar | V | fig | Fer el niu. | <i>Un parc on <u>nien</u> ombres.</i> | 199 | JMV |
| nina | N | | Pupil·la. | <i>Parpelleja damunt les mortes <u>nines</u>...</i> | 166 | OM |
| nipònic | A | | De Japó. | <i>Del <u>nipònic</u> cirerer quan treu la flor...</i> | 198 | JMV |

| | | | | | | |
|-----------------------|----------|------------|--|---|-----|-----|
| noces | <i>N</i> | | Casament. | <i>Quan la parella ve de <u>noces</u>...</i> | 182 | OM |
| noviança | <i>N</i> | | Condicció o estat de nuvis. | <i>Com qui fa un vel de <u>noviances</u> amb cabelleres d'or i argent.</i> | 183 | AE |
| om | <i>N</i> | | Arbre caducifoli de fulles ovades i serrades i de flors verdoses petites propi del bosc de ribera. | <i>I hi hagués prades amb ulls d'aigua i amb voreres guarnides d'arços, d'<u>oms</u> i de pereres;</i> | 198 | AE |
| oratge | <i>N</i> | | Vent, estat de l'atmosfera. | <i>I té el llamp i l'<u>oratge</u> per glòria i per delit...</i> | 156 | JSS |
| orfeó | <i>N</i> | | Associació de persones integrants d'una societat de cant coral. | <i>No vull l'enyorança d'ulls immòbils i lentes llàgrimes que necessita <u>orfeons</u> i corrandes,...</i> | 306 | CV |
| oscat | <i>A</i> | | Dit de la figura que acaba en semicercle o en quadrat. | <i>Amb els llavis <u>oscats</u> de molta vida,...</i> | 415 | EGH |
| palúdic | <i>A</i> | | Relatiu als pantans o aiguamolls. | <i>Em sorprenc a les platges cercant les ruïnes d'un <u>palúdic</u> àngel de madrepòra.</i> | 307 | CV |
| pàmpol | <i>N</i> | | Fulla de cep. | <i>Dins del cep s'adorm la tarda, raïm negre, <u>pàmpol</u> d'or...</i> | 248 | EGA |
| pany | <i>N</i> | | Tros o part d'una cosa plana i llisa. | <i>Hi ha un <u>pany</u> de mar al revolt.</i> | 326 | AA |
| parany | <i>N</i> | | Engany pensat per seduir, enganyar o vèncer algú. | <i>On ja vaguï, i, de Déu, el <u>parany</u> per heure'm tot.</i> | 316 | AA |
| parca | <i>N</i> | | Divinitat llatina que presidia el destí de l'home, des del naixement fins a la mort. | <i>Com una <u>parca</u> bé cavil·la, teixint la tela per demà.</i> | 181 | OM |
| parpellejar | <i>V</i> | | Obrir i tancar els ulls. | <i>Després aixeca al cel, enorme, l'embanyada testa amb un gran gesto tràgic; <u>parpelleja</u> damunt les mortes nines...</i> | 166 | OM |
| pedram | <i>N</i> | | Munió de pedres, pedregam. | <i>És un doll entre cames que em rebutja. Herbei, <u>pedram</u>; senyals d'amor dissolts en la vergonya.</i> | 358 | EM |
| peixer | <i>V</i> | | Alimentar. | <i>Qui de recança ulls clucs <u>es peix</u>...</i> | 260 | CT |
| pelegrí | <i>N</i> | | El qui fa un viatge o excursió a un indret venerat per una religió. | <i>La d'una veu de bronze que de torres altíssimes s'allarga pels camins, i eleva el cor, i escalfa els peus dels <u>pelegrins</u>.</i> | 300 | CV |
| pendís | <i>N</i> | | Terreny que fa baixada. | <i>Més ara, per un <u>pendís</u> rodoladís jo faig ma via...</i> | 276 | CT |
| plany | <i>N</i> | | Acció de compadir-se o queixar-se. | <i>Sense un <u>plany</u> pel seu mal?</i> | 260 | CT |
| plànyer | <i>V</i> | | Lamentar (enyorar). | <i>No vull la degotejant enyorança que <u>plany</u> un sostre,...</i> | 306 | CV |
| poncella | <i>N</i> | | La flor abans d'obrir-se. | <i>I <u>poncelles</u> descloses... com jo fruesc vostre encís fugitiu!</i> | 208 | JMV |
| poruc | <i>A</i> | <i>fig</i> | Que fàcilment agafa por ('mig amagada'). | <i>Vinyes verdes... us feu més verdes i encar teniu la fulla <u>poruga</u>.</i> | 247 | JR |
| prada | <i>N</i> | | Camp d'herba; praderia, prat. | <i>I hi hagués <u>prades</u> amb ulls d'aigua i amb voreres...</i> | 198 | AE |
| punta de coixí | <i>N</i> | <i>loc</i> | Teixit ornamental lleuger i transparent fet amb l'ajuda de boixets i agulles sobre un coixí. | <i>Duu un davantalet amb unes vores fetes de puntes de coixí.</i> | 231 | JR |
| quilotat | <i>A</i> | | Emmorenit pel fum. | <i>Dintres de casa <u>quilotats</u> de pipes i música i hospitalitats...</i> | 198 | JMV |
| quixalla | <i>N</i> | | Xicalla, conjunt de nens i nenes petits. | <i>I tota la <u>quixalla</u> del veïnat...</i> | 232 | JR |

| | | | | | | |
|------------------|---|-----|---|---|-----|-----|
| rai | N | | Conjunt de bigues d'arbres unides formant una plataforma flotant. | <i>El <u>rai</u> que el muntanyec mig nu, ... mena.</i> | 259 | EGA |
| rebec | A | | Persona o criatura difícil de governar pel seu geni. | <i>Ossut i <u>rebegut</u>, i lleganyós.</i> | 357 | EM |
| rebeca | N | | Jaqueta de punt curta, sense coll i cordada per davant. | <i>Portaven bruses blanques i <u>rebeques</u> verdes...</i> | 373 | EGH |
| rebutjar | V | | No acceptar alguna cosa perquè és indigna d'ésser acceptada. | <i>És un doll entre cames que em <u>rebutja</u>.</i> | 358 | EM |
| recaença | N | | Pena que se sent per haver fet o no alguna cosa. | <i>Qui de <u>recaença</u> ulls clucs es peix...</i> | 260 | CT |
| recaença | N | | Greu que sap de fer o deixar de fer alguna cosa. | <i>Amb quin plaer d'exquisida <u>recaença</u> jo l'he sentida (la Bellesa qui passa).</i> | 208 | JMV |
| recer | N | | Lloc on hom és a cobert del vent, de les injúries del temps. | <i>És un <u>recer</u> per adormir qui passi pena?</i> | 191 | AE |
| remugar | V | fig | Parlar entre dents en senyal d'enuig, de desgrat... | <i>Ara que el vent no <u>remuga</u></i> | 247 | JR |
| restar | V | | Romandre, quedar-se. | <i>- Vosaltres <u>restaureu</u>, per veure el bo que és tot.</i> | 233 | JR |
| retre | V | | Donar allò degut. Rendir. | <i>D'astre ignorat m'adreç passos <u>retuts</u>?</i> | 316 | AA |
| revinclar | V | | Retòrcer. | <i><u>Revincla</u> per les roques sa poderosa rel...</i> | 156 | JSS |
| rialla | N | | Acció de riure. | <i>Duu... una <u>rialla</u> fresca</i> | 231 | JR |
| rictus | N | fig | Obertura i posició de la boca moguda. | <i>...comprentent el <u>rictus</u> d'aquestes roques tan fabulosament allunyades del pins...</i> | 307 | CV |
| rodera | N | | Solc o senyal que deixa a terra el pas de les rodes d'un vehicle | <i>La vela en punxa que dansa en el seguit de les <u>roderes</u>.</i> | 232 | JR |
| rodoladís | A | fig | Que gira sobre si mateix fàcilment. | <i>Més ara, per un pendís <u>rodoladís</u> jo faig ma via...</i> | 276 | CT |
| rodolar | V | | Moure's al llarg d'una superfície donant voltes sobre si mateix. | <i>I <u>rodolem</u> per terra entre abraços i besos.</i> | 401 | EGH |
| romandre | V | | Mantenir-se en el mateix estat. | <i><u>Romanen</u>, inconvinents i eixuts, sota cada any que va venint per recobrir l'edat...</i> | 373 | EGH |
| rosada | N | | Rou, humitat atmosfèrica condensada en forma de gotetes. | <i>Té pluges i <u>rosades</u> i vents i llum ardenta...</i> | 156 | JSS |
| rosec | N | | Idea insistent. | <i>Per què la gent-<u>rosec</u> mesquí-no se n'amara...?</i> | 276 | CT |
| rossola | N | | Lloc pelat i lliscós en un rost o pendent. | <i>Serà drecera del gosat, <u>rossola</u> ingrata, o bé un camí d'enamorat...</i> | 191 | AE |
| rou | N | | Rosada | <i><u>Rous</u> matinals ...</i> | 208 | JMV |
| saguntí | A | | Natural de Sagunt. | <i>T'han parlat massa dels <u>saguntins</u> i dels qui per la pàtria moren...</i> | 173 | OM |
| salt | N | | Lloc alt i abrupte. | <i>Desdenyós de les altres columnes que en el fons del teu <u>salt</u>...</i> | 268 | CT |
| sanar | V | | Castrar. | <i>Job d'escaleta: llenguatallat, <u>sanat</u>, pastura de menjança.</i> | 357 | EM |
| sanglot | N | | Sospir convulsiu, que sol acompanyar un accés de plors. | <i>Plor i <u>sanglot</u> potser, però l'enyorança no.</i> | 307 | CV |
| sanglotar | V | | Plorar fent sanglots. | <i>També sabia plorar-te, <u>sanglotar</u> damunt les mans estimades que també duen anells nòmades...</i> | 307 | CV |
| saquer | A | | Relatiu als sacs, per fer sacs. | <i>Amb una agulla <u>saquera</u> mato el monstre que no</i> | 326 | AA |

| | | | | | | |
|------------------|------------|------------|---|--|-----|-----|
| | | | | <i>dic...</i> | | |
| sarja | <i>N</i> | | Teixit lligat que presenta uns solcs diagonals. | <i>Fa bategar son cor de vella sota la <u>sarja</u> del gipó.</i> | 182 | AE |
| sàrria | <i>N</i> | | Albarda, recipient amb una bossa a cada extrem, que es posa al llom d'una bèstia. | <i>Emmetzinat de mites, amb les <u>sàrries</u> curulles de blasfèmies, ossut i rebegut, i lleganyós.</i> | 357 | EM |
| sengles | <i>Det</i> | | Un per a cadascuna de dues o més persones o coses | <i>qui travessen de pressa en direcció al mercat amb <u>sengles</u> cistells grocs.</i> | 231 | JR |
| serrellet | <i>N</i> | <i>fig</i> | Fils ornamentals d'una vora no teixits. | <i>Al fi <u>serrellet</u> de neu que ara neix i que ara fina...</i> | 248 | EGA |
| sirga | <i>N</i> | | Corda amb la qual es fa avançar una embarcació estirant-la des de la riba. | <i>Sentint com el meu cor accedeix a la <u>sirga</u> d'un continent d'agulles.</i> | 307 | CV |
| sobreixir | <i>V</i> | | Vessar, sortir per sobre d'un recipient. | <i>amb sengles cistells grocs, i retornen que <u>sobreixen</u> les cols</i> | 231 | JR |
| somrís | <i>N</i> | | <i>Somriure: Riure lleument, sense soroll, amb un simple moviment de llavis.</i> | <i>M'agradaria fer-me vell en un país on es filtrés la llum, grisa i groga, en <u>somrís</u>...</i> | 198 | AE |
| tàlem | <i>N</i> | <i>fig</i> | Llit nupcial. | <i>I no saber on anirem, quan la mort ens cridi al <u>tàlem</u>:</i> | 254 | EGA |
| tanca | <i>N</i> | | Paret de pedra seca que circueix una parcel·la. | <i>I unes <u>tanques</u> amb flors sota el sol.</i> | 230 | JR |
| tenderol | <i>N</i> | <i>dim</i> | Vela estesa per fer ombra. | <i>... a l'ombra baixa del <u>tenderol</u>,</i> | 259 | EGA |
| teranyina | <i>N</i> | | Teixit de diversos aràcnids que serveix de parany per a caçar les preses de les quals es nodreixen. | <i>Però: – No passis! – diu un vel de <u>teranyina</u>.</i> | 190 | AE |
| testa | <i>N</i> | | Cap d'una persona o d'un animal. | <i>Mes Déu ungi d'aroma sa <u>testa</u> consagrada...</i> | 156 | JSS |
| topall | <i>N</i> | | Sortint d'un vagó o carruatge proveït generalment d'una molla. | <i>Prendré el tren de les vacances pagades. Arrapat al <u>topall</u>. La terra que va ser la nostra herència fugí de mi.</i> | 358 | EM |
| traginer | <i>N</i> | | Persona que transporta mercaderies. | <i><u>Traginer</u> de cançons en cavall sense brida.</i> | 416 | EGH |
| trenc | <i>N</i> | | El moment d'irrompre, començar. | <i>De la mar encrespada a <u>trenc</u> de nit.</i> | 365 | EM |
| tret | <i>N</i> | | Tir, descàrrega d'una arma de foc. | <i>L'ocell reial que un <u>tret</u>, tomba del cel...?</i> | 260 | CT |
| tuc | <i>N</i> | | Pi, cim. | <i>O en <u>tuc</u> de neu, jo retrob el paratge on ja vaguí</i> | 316 | AA |
| udol | <i>N</i> | | Crit prolongat de dolor. | <i>Els crits de la nit negra i els <u>udols</u>, en mi també.</i> | 366 | EGH |
| ungir | <i>V</i> | | Consagrar, fregar amb perfums o bàlsams algú. | <i>Mes Déu <u>ungí</u> d'aroma sa testa consagrada...</i> | 156 | JSS |
| userda | <i>N</i> | | Alfals, planta farratgera. | <i>Sou més fines que la <u>userda</u>.</i> | 248 | EGA |
| vagar | <i>V</i> | | Disposar de temps per fer alguna cosa. | <i>Una ciutat on <u>vagaria</u> de veure... cases antigues...</i> | 198 | JMV |
| vaiet | <i>N</i> | | Noi petit. | <i>El <u>vaiet</u> va buidar-li un ull...</i> | 165 | JSS |
| verdejar | <i>V</i> | | Mostrar-se verd, tirar a verd. | <i>El record que se me'n va, de tan confús, cap al futur, se'm fa desig, i la memòria em <u>verdeja</u>.</i> | 374 | EGH |
| vessar | <i>V</i> | | Sortir un líquid del recipient que la conté. | <i>Per què <u>vessar</u> la sang inútil?</i> | 173 | OM |
| vetust | <i>A</i> | | D'una gran vellesa. | <i>Sol, i de dol, i amb <u>vetusta</u> gonella.</i> | 315 | CV |

| | | | | | | |
|-----------------|---|-----|--|---|-----|-----|
| volander | A | | Que es mou d'ací d'allà per l'aire. | <i>Boira que el cim vas fregant <u>volandera</u></i> | 208 | JMV |
| voltor | N | | Gran ocell carronyaire de color bru, que habita a les serralades africanes i al sud d'Europa. | <i>O del <u>voltor</u> qui passa sent l'ala gegantina...</i> | 156 | JSS |
| zel | N | | Interès viu i profund. | <i>Desvetlla l'ombra d'una flor en un rostre, sinó el crit de <u>zel</u> fluvial...</i> | 306 | CV |
| zenit | N | fig | Punt de l'esfera celeste situat verticalment sobre un punt determinat de la Terra, punt culminant. | <i><u>Zenit</u> del meu cor i de les marxes mudables, ets tu, pàtria..</i> | 306 | CV |